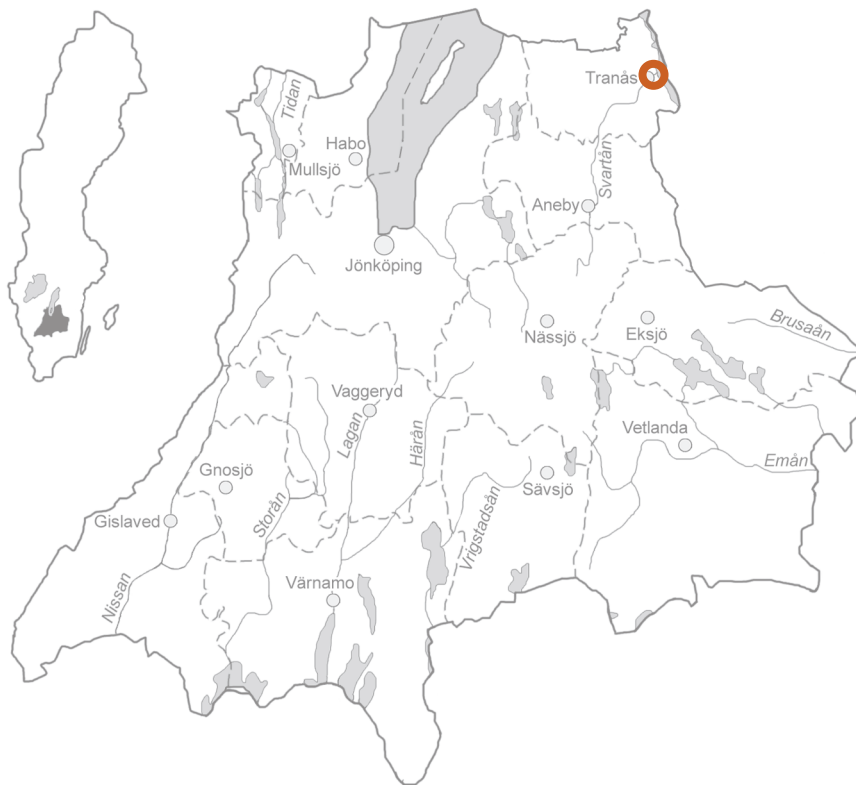

Norraby 3:1

Arkeologisk förundersökning av RAÄ-nr Tranås 773, 774 och 775 inför byggnation av skola och bostäder, Tranås socken och kommun, Jönköpings län

Jönköpings läns museums dnr: 23/2018
Länsstyrelsens dnr: 431-297-2018

Rapport, foto och ritningar: Anna Ödeén
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor, Geografiska Grunddata samt Geodata (FUK)
är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833, nr MS2012/03742 samt dnr i2012/1091.

ISSN: 1103-4076

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2018

Rapport över utförd arkeologisk undersökning

Beskrivning av undersökningsresultaten.

Bakgrund

I juni 2018 genomförde Jönköpings läns museum en arkeologisk förundersökning av RAÄ-nr Tranås 773, 774 och 775. Fornlämningarna var registrerade som stensättningar, dock en: RAÄ 775 med tvekan. Anledningen till förundersökningen var Tranås kommuns planer på att bygga skola och bostäder i området Granelund. Målsättningen med förundersökningen var dels att begränsa, karaktärisera och datera lämningarna dels att fastställa om det inom området fanns fler under mark dolda gravar.

Resultat

En mindre grävmaskin användes för ändamålet och de registrerade fornlämningarna torvades av för att kunna studera stenmaterial och form. Dessutom avbanades ytorna omkring och delvis mellan de befintliga anläggningarna. Vid det arbetet påträffades ytterligare en stensamling som torvades av likt de övriga. För att säkerställa tolkningen snittades också anläggningarna med hjälp av grävmaskin. Detta gjordes i samråd med Länsstyrelsen. Metalldetektor användes för att om möjligt fånga upp artefakter som kunde hjälpa oss i vår bedömning, inga fynd gjordes dock.

Arbetet visade att det inte var gravar i form av stensättningar, i stället rörde det sig om uppslängd sten som bildat röjningsrösen mot naturliga moränförhöjningar i landskapet. Med tanke på områdets topografi; rikligt med sten och stenblock, berg i dagen och stora höjdskillnader är det anmärkningsvärt med röjningsrösen. Det fanns dock ett par ytor mellan anläggningarna som innehöll något mindre sten och som därför eventuellt kan betecknas som röjda. En tolkning är att man röjt mark för någon annan aktivitet än odling, eventuellt bete.

De fyra röjningsrösen var runda till ovala 3-8,5 x 2,5-5,5 meter och med ett stenmaterial av 0,05-0,5 meter stora stenar. En del av stenarna var naturligt vittrade eller spruckna. Det låg endast ett skikt av sten i anläggningarna. Under torvmattan var ett 0,05-0,1 meter tjockt lager av podsol och ljusbrun något humös sand. Undergrunden bestod av ljust brun till beige stenig, grusig morän.

Åtgärdsförslag

Jönköpings läns museum anser inte att fler antikvariska åtgärder krävs. Samråd har skett med Länsstyrelsen.

Administrativa uppgifter

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

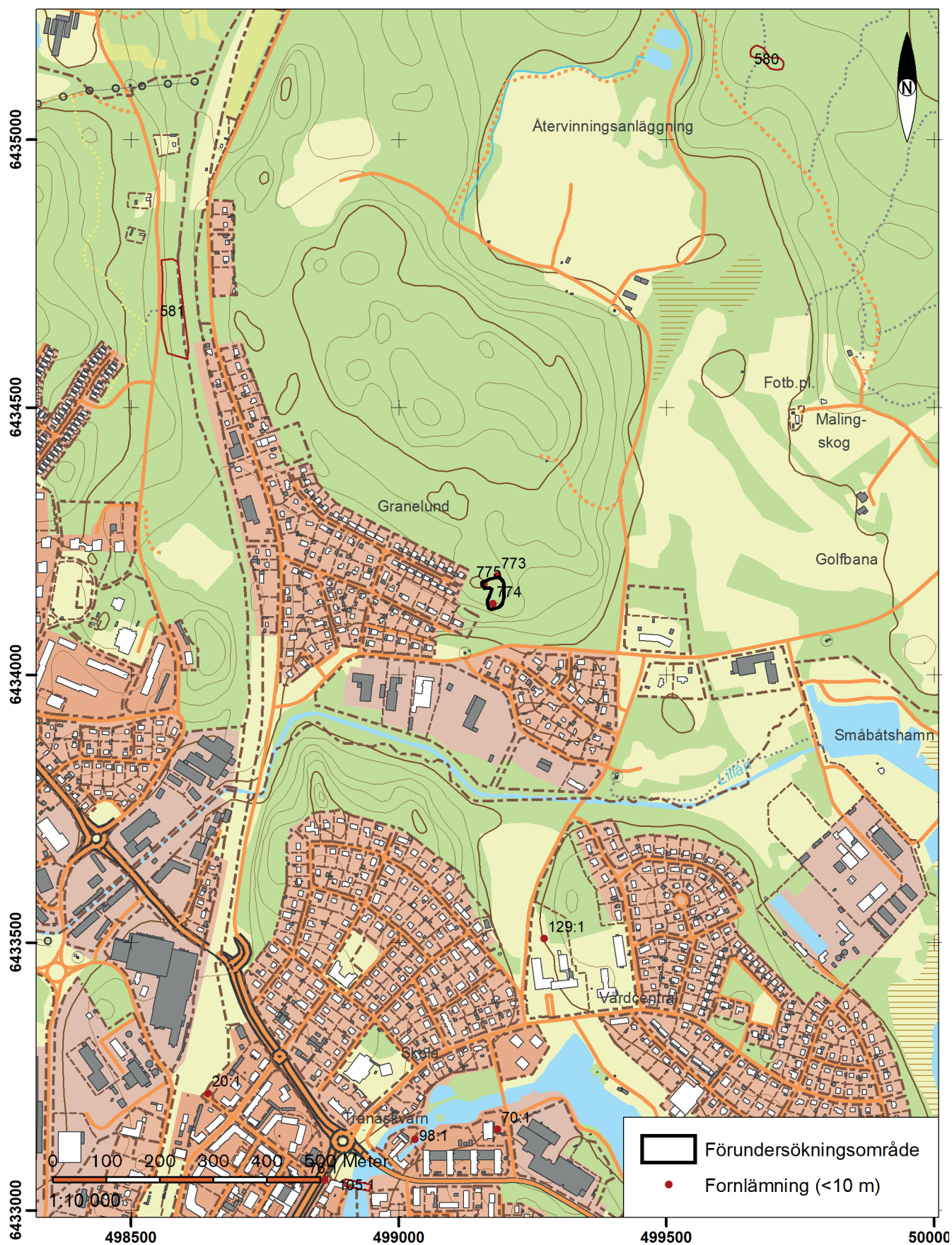
Dnr: 23/2018	Dnr enl Lst beslut: 431-297-2018	Rapport: 2018:32
Landskap: Småland	Län: Jönköping	Kommun: Tranås
Socken: Tranås	Trakt/kvarter/fastighet: Norraby 3:1	
Ekonomisk karta: 64E 3jS	Fornl nr: 773, 774, 775	Stad:
N: 6434129	E: 499172	Nivå – lägsta: 170 m.ö.h. -högsta: 175 m.ö.h.

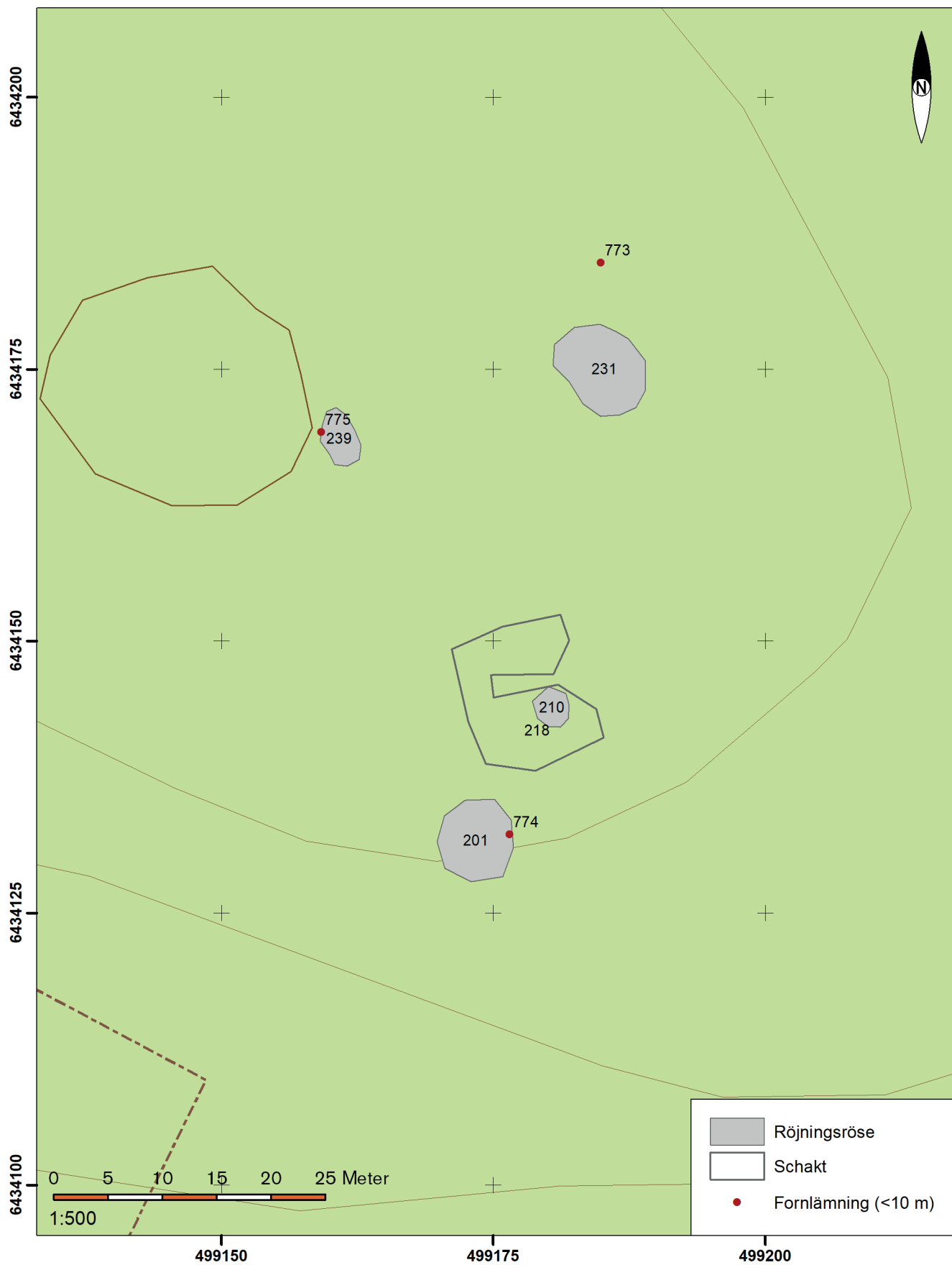
UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

Typ av exploatering: Husbyggnation				
Typ av undersökning: Arkeologisk förundersökning				
Uppdragsgivare: Tranås kommun			Ansvarig institution: Jönköpings läns museum	
Fältarbetsledare: Anna Ödeén			Fältarbete from 18 jun 2018 tom 21 jun 2018	
Antal arbetsdagar i fält:				
Undersökningens omfattning	Utredd yta/m ²	Schaktad yta/m ²	Schakt/löpm	Volym/m ³

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT		
Uppgifter ur RAÅ:s fornl.reg		Sammansatta lämningar:
Lämningar:		
Undersökningsresultat		Sammansatta lämningar:
Anläggningar: Röjningsröse, 4 st;		
Totalt antal undersökta	-gravar:	-boplatiskonstruktioner:
Datering:		

Figur 2. Plan med anläggningar och schakt.

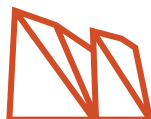

Figur 3 och 4. Ovan: RAÄ 773, foto från sydväst. Nedan: Sead Pilav dokumenterar RAÄ 775. Foto från sydöst.

Figur 5 och 6. Ovan: Nyupptäckt röjningsröse, id 210. Nedan: RAÄ 774 snittas, foto från öster.

På höjderna i området Granelund i Tranås, ligger fornlämningarna RAÄ 773, 774 och 775. De har tidigare tolkats som gravar framförallt utifrån sitt läge, men vid en förundersökning i juni 2018 ändrades denna tolkning till röjningsrösen.

Arkeologisk rapport 2018:32
JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM